

UREDBA

O PROIZVODIMA KOJI POSLIJE UPOTREBE POSTAJU POSEBNE KATEGORIJE OTPADA I KRITERIJIMA ZA OBRAČUN I NAČIN PLAĆANJA NAKNADA

("Sl. novine FBiH", br. 59/2021)

I. UVODNE ODREDBE

Član 1

(Predmet Uredbe)

(1) Ovom uredbom utvrđuju se proizvodi koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, forma i način izvještavanja o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i njihovog plasmana na tržište Bosne i Hercegovine, način i rokovi dostavljanja evidencije i izvještaja, obveznici izvještavanja i plaćanja naknada, koeficijente i kriteriji za obračun naknada kao i rokovi plaćanja naknade.

(2) Proizvodi koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, prema ovoj uredbi su:

- a) gume,
- b) baterije i akumulatori,
- c) ulja,
- d) vozila.

Član 2

(Značenje izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeće značenje:

- a) *gume* - odnosi se na sve gume od motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i dr.), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, letjelica, vučenih mašina, drugih mašina i uređaja i ostali sličnih proizvoda;
- b) *baterija ili akumulator* - odnosi se na svaki izvor električne energije proizvedene pretvaranjem hemijske energije, a koji može da se sastoji od jedne ili više primarnih baterijskih ćelija (koje se ne mogu puniti) ili jedne ili više sekundarnih baterijskih ćelija (koje se mogu puniti);
- c) *ulja* - odnosi se na sva mineralna i sintetička ulja i maziva kao i preparate protiv smrzavanja koji služe za hlađenje motora;
- d) *vozilo* - odnosi se na svako vozilo kategorije M1 (motorno vozilo za prijevoz putnika - putničko vozilo koje, osim sjedišta vozača ima još najviše osam sjedišta) ili N1 (motorno vozilo za prevoz tereta - teretno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3,5 t), motorno vozilo sa tri točka, osim motornih tricikala (kategorija L5 - teški tricikl);
- e) *polovni proizvodi* su proizvodi koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, a odnose se na proizvode koji su već korišteni (rabljene gume, akumulatori, rabljena ulja, vozila) ali koji nisu za odbaciti već se još uvijek koriste i ispunjavaju svoju primarnu svrhu;
- f) *obveznici izvještavanja* - odnosi se na sve uvoznike, proizvođače i distributere proizvoda koji nakon upotrebe postaju posebne kategorije otpada, a koji vrše uvoz, proizvodnju i distribuciju novih ili polovnih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na sjedište (u daljem tekstu: obveznici izvještavanja);
- g) *obveznici plaćanja naknade za upravljanje posebnim kategorijama otpada* - odnosi se na sve proizvođače, uvoznike i distributere koji prvi put proizvode plasiraju na tržište Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacije BiH) ili sami koriste kao krajnji potrošači nove ili polovne proizvode koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada (u daljem tekstu: obveznici plaćanja naknade);
- h) *operatori/obrađivači* - odnosi se na sva pravna lica i fizička lica-obrtnici odgovorna za bilo koju vrstu djelatnosti upravljanja otpadom, a koja imaju dozvolu za upravljanje otpadom;
- i) *naknada za upravljanje posebnim kategorijama otpada* - odnosi se na naknadu koju proizvođači, uvoznici i distributeri proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, po načelu "produžena odgovornost proizvođača i uvoznika", plaćaju za pokrivanje troškova unapređenja ukupnog sistema upravljanja posebnim kategorijama otpada (u daljem tekstu: naknada za upravljanje otpadom);

j) *prvi plasman proizvoda* - odnosi se na stavljanje proizvoda uvezenog ili proizvedenog u Bosni i Hercegovini prvi put na tržište Federacije BiH, uključujući i slučaj kada takve proizvode proizvođači ili uvoznici koriste kao krajnji potrošači.

k) *Identifikacioni broj* - se odnosi na identifikacioni broj poreskog obveznika prema Zakonu o poreznoj upravi Federacije BiH kao i Zakon o poreskom postupku Republike Srpske.

l) *informacioni sistem upravljanja otpadom (u daljem tekstu: informacioni sistem)* je web orijentirana plaforma sa osnovnom svrhom prikupljanja podataka u oblasti plasman proizvoda kao i upravljanja otpadom, definiran je Uredbom o informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 97/18).

II. POSEBNE KATEGORIJE OTPADA, EVIDENCIJA I IZVJEŠTAVANJE

Član 3

(Posebne kategorije otpada)

Proizvodi koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada su nove ili polovne:

a) gume od motornih vozila (automobila, autobusa, kamiona, motocikala i dr.), poljoprivrednih i građevinskih mašina, prikolica, vučnih mašina i slično, kao poseban proizvod ili gume koje su dio vozila ili gume koje se uvoze za potrebe protektiranja i reparacije te ponovnog plasmana;

b) baterije ili akumulatori;

c) mineralna i sintetička ulja i maziva, kao i mineralna ulja za podmazivanje, ulja za turbine, hidraulična ulja i ostala mineralna i sintetička ulja, kao i ulja i tečnosti za izolaciju i prenos toplote;

d) motorna vozila kategorije M1 (motorno vozilo za prevoz putnika - putničko vozilo koje, osim sjedišta vozača ima još najviše osam sjedišta) ili N1 (motorno vozilo za prevoz tereta - teretno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3,5 t), motorna vozila sa tri točka, osim motornih tricikala (kategorija L5 - teški tricikl).

Član 4

(Obveznici izvještavanja)

(1) Obveznici izvještavanja su svi proizvođači, uvoznici i distributeri novih i polovnih proizvoda (koji nakon upotrebe postaju posebne kategorije otpada), koji vrše uvoz, proizvodnju i distribuciju na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na sjedište.

(2) Obveznici izvještavanja su dužni registrovati se u informacioni sistem, te redovno unositi podatke u isti u rokovima koji je propisan ovom Uredbom i formi definisanoj u informacionom sistemu.

Član 5

(Dostavljanje godišnjeg izvještaja)

(1) Svi obveznici izvještavanja su u obavezi da sačinjavaju godišnji izvještaj o količini i vrsti proizvedenih, uvezenih i plasiranih proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada (u daljnjem tekstu: godišnji izvještaj).

(2) Svi obveznici izvještavanja dužni su da godišnji izvještaj, dostavljaju Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Fond) u elektronskoj formi direktno u informacioni sistem.

(3) Godišnji izvještaj iz stava (1) ovog člana se dostavlja Fondu i u formi printanog iz informacionog sistema, ovjeren i potpisan najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

(4) U slučaju nepotpunosti i nejasnoće podataka dostavljenih u obrascima godišnjeg izvještaja, Fond može zatražiti od obveznika dostavljanje dodatne relevantne dokumentacije.

III. OBVEZNICI PLAĆANJA NAKNADE, KRITERIJI ZA OBRAČUN, VISINU I NAČIN OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA NAKNADE

Član 6

(Obveznici plaćanja naknade)

Obveznici plaćanja naknade su:

a) proizvođači, uvoznici i distributeri guma od motornih vozila, odnosno vozila čiji su sastavni dio gume koji vrše prvi plasman guma kao posebnog proizvoda, odnosno vozila čiji su sastavni dio gume, kao i guma koje se uvoze za potrebe protektiranja i reparacije, te ponovnog plasmana na tržište Federacije BiH;

b) proizvođači, uvoznici i distributeri akumulatora i baterija koji vrše prvi plasman akumulatora i baterija na tržište Federacije BiH;

c) proizvođači, uvoznici i distributeri mineralnog ili sintetičkog ulja i maziva, koji vrše prvi plasman na tržište Federacije BiH;

d) proizvođači, uvoznici i distributeri novih i/ili polovnih motornih vozila koji vrše prvi plasman vozila na tržište Federacije BiH.

Član 7

(Naknade)

- (1) Ovom uredbom se utvrđuju visina i način obračuna i plaćanja naknada koje obveznici plaćaju Fondu.
- (2) Obveznici plaćaju: naknadu za upravljanje otpadom od proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada.
- (3) Na osnovu dostavljenih izvještaja definisanih članom 5. ove uredbe, od strane obveznika prema Fondu, Fond izdaje Rješenje za plaćanje naknada.
- (4) Naknada za upravljanje otpadom uplaćuje se u Fond koji preuzima obavezu namjenskog utroška prikupljenih sredstava u vidu finansijske pomoći za upravljanje posebnim kategorijama otpada iz člana (1) ove uredbe.

Član 8

(Naknade za automobilske gume)

- (1) Naknade za plasman automobilskih guma, odnosno vozila čiji su sastavni dio gume, obračunavaju se prema količini novih i polovnih guma plasiranih na tržište Federacije BiH, kao i guma koje su sastavni dio automobila, teretnih vozila, poljoprivrednih i građevinskih mašina, radnih vozila i traktora, vazduhoplovnih i drugih letjelica i kompleta točkova (guma i naplatak), a koja se prijavljuje Fondu direktno u informacioni sistem.
- (2) Koeficijent visine naknade za upravljanje otpadom za plasman guma na tržište Federacije BiH je:
  - a) za nove i polovne gume kao poseban proizvod kao i gume kao sastavni dio vozila (gume za automobile i automobilske prikolice, autobuse, kamione, viljuškare, motocikle poljoprivredne i građevinske mašine, traktore i dostavna vozila, teretne prikolice, letjelice, vučne mašine i druge mašine i uređaje) **0,32 KM** po kg;
- (3) Naknada za upravljanje otpadom iz stava (1) ovog člana obračunava se umnoškom količine proizvoda plasiranih na tržište Federacije BiH (koji moraju biti navedeni u izvještaju obveznika prema Fondu) i koeficijenta visine naknade iz stava (2) ovog člana.

Član 9

(Naknade za baterije ili akumulatore)

- (1) Naknade za plasman baterija ili akumulatora, se obračunavaju prema masi proizvoda koji se prvi put plasiraju na tržište Federacije BiH, a koje se prijavljuje Fondu putem informacionog sistema.
- (2) Koeficijent visine naknade za upravljanje otpadom je:

a)	za startere	0,22 KM po kg;
b)	za prenosne baterije ili akumulatore	3,00 KM po kg;
c)	za industrijske baterije i akumulatore	0,26 KM po kg

- (3) Naknada za upravljanje otpadom iz stava (1) ovog člana obračunava se umnoškom količine proizvoda plasiranih na tržište Federacije BiH (koji moraju biti navedeni u izvještaju obveznika prema Fondu) i koeficijenta visine naknade iz stava (2) ovog člana.

Član 10

(Naknade za mineralna i sintetička ulja i maziva)

- (1) Naknade za plasman mineralnih i sintetičkih ulja i maziva obračunava se prema količini proizvoda koji se prvi put plasiraju na tržište Federacije BiH, a koje se prijavljuje Fondu putem informacionog sistema.
- (2) Koeficijent visine naknade za upravljanje otpadom iznosi 0,20 KM po litri ulja za sve slijedeće kategorije:
  - a) motorna ulja, kompresorska ulja za podmazivanje, turbinska ulja za podmazivanje;
  - b) tečnosti za hidraulične namjene;
  - c) ulja za mjenjače i reduktore;
  - d) sredstva za obradu metala, ulja za skidanje kalupa, antikorozivna i elektroizolaciona ulja;
  - e) teška i ostala ulja za podmazivanje;
  - f) ostale preparate koji se ne upotrebljavaju za obradu tekstilnih materijala, kože, krzna ili drugih materijala;

g) ostale preparate koji sadrže 70% ili više, po masi, ulja od nafte ili ulja dobijenih od bitumenoznih minerala, ali ne kao osnovni sastojak i koji se ne upotrebljavaju za obradu tekstilnih materijala, kože, krzna ili drugih materijala;

h) tečnosti za hidraulične kočnice i ostale tečnosti za transmisiju;

i) preparate protiv smrzavanja (koja služe za hlađenje motora).

(3) Naknada za upravljanje otpadom iz stava (1) ovog člana obračunava se umnoškom količine proizvoda plasiranih na tržište Federacije BiH (koji moraju biti navedeni u izvještaju obveznika prema Fondu) i koeficijenta visine naknade iz stava (2) ovog člana.

Član 11

(Naknade za motorna vozila)

(1) Naknade za plasman motornih vozila, obračunava se prema masi proizvoda koji se prvi put plasira na tržište Federacije BiH, a koje se prijavljuje Fondu putem informacionog sistema (masa vozila u izvještaju se uzima iz homologacijskog lista vozila).

(2) Koeficijent visine naknade za upravljanje otpadom iznosi 160 KM po toni vozila.

(3) Naknada za upravljanje otpadom iz stava (1) ovog člana obračunava se umnoškom količine proizvoda plasiranih na tržište Federacije BiH (koji moraju biti navedeni u izvještaju obveznika prema Fondu) i koeficijenta visine naknade iz stava (2) ovog člana.

Član 12

(Rješenje za plaćanje naknade)

(1) Na osnovu podataka o količinama plasiranih proizvoda iz godišnjih izvještaja obveznika koje obveznici unose u informacioni sistem u elektronskom obliku i dostavljaju Fondu u printanoj formi iz sistema ovjeren i potpisan, Fond donosi rješenje za plaćanje naknada obvezniku plaćanja naknada u tekućoj godini za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Brojevi računa za uplatu naknada iz čl. 8., 9., 10. i 11. ove uredbe propisat će se propisima kojima se uređuje način uplate javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu okoliša i turizma (u daljnjem tekstu Federalno ministarstvo), putem Fonda.

Član 13

(Registar obveznika)

Fond vodi Registar obveznika plaćanja naknade iz čl. 4. i 6. ove uredbe u skladu sa odredbama Uredbe o informacionom sistemu upravljanja otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 97/18).

Član 14

(Promjene u poslovanju obveznika)

(1) U slučaju prestanka poslovanja, statusne promjene i/ili promjene djelatnosti obveznik je dužan da dostavi izvještaj o količini proizvoda stavljenim na tržište Federacije BiH za period kraći od kalendarske godine za koju se izrađuje godišnji izvještaj, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastupanja promjene.

(2) Fond donosi rješenje za plaćanje naknade za obračunski period kraći od kalendarske godine u slučaju prestanka poslovanja, statusne promjene koja dovodi do prestanka rada obveznika ili promjene djelatnosti obveznika plaćanja naknade.

IV. AKTIVNOSTI FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FEDERACIJE BiH

Član 15

(Aktivnosti Fonda po pitanju izvještavanja)

(1) Fond dostavlja Federalnom ministarstvu godišnji izvještaj o provođenju uredbe sa podacima o broju obveznika, prijavljenim količinama pojedinih proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada, prednostima i nedostacima, preporukama za daljnji rad, te prikupljenim iznosima sredstava do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Na osnovu obrađenih podataka iz godišnjih izvještaja Fond će planirati namjenski utrošak sredstava planom na godišnjem nivou, usaglašeno sa Federalnim ministarstvom, prvenstveno u svrhu unapređenja sistema upravljanja otpadom.

Član 16

(Aktivnosti Fonda po pitanju praćenja izvršavanja obaveza od strane obveznika)

- (1) Obvezniku plaćanja naknade koji Fondu nije dostavio godišnji izvještaj iz člana 5. ove uredbe, Fond će naknadu obračunati na osnovu inspeksijskog nalaza i prema evidenciji Uprave za indirektno oporezivanje BiH o ukupno uvezenim i proizvedenim količinama proizvoda.
- (2) Ako obveznik plaćanja naknade nije platio iznos naknade utvrđen rješenjem iz člana 12. ove uredbe u propisanom roku, Fond će poslati opomenu obvezniku plaćanja naknade kojom nalaže način i rok uplate duga.
- (3) Ako obveznik plaćanja naknade ne izvrši uplatu u roku utvrđenom opomenom iz stava (1) ovog člana, Fond će putem nadležnog suda izvršiti prinudnu naplatu shodno odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/16 i "Službeni glasnik BiH", broj 42/18).
- (4) Od dana izdavanja opomene iz stava (2) ovog člana do dana uplate duga, Fond će obračunati zateznu kamatu u skladu sa važećim zakonskim propisima.

V. UPRAVNI NADZOR

Član 17

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ove uredbe vrši Federalni tržišni inspektorat Federalne uprave za inspeksijske poslove.

Član 18

(Provođenje nadzora)

- (1) Federalni tržišni inspektorat Federalne uprave za inspeksijske poslove će vršiti kontrolu uključenja u sistem provjerom registracije u informacioni sistem kao i prijavljene količine plasiranih proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada na tržištu Federacije BiH.
- (2) Nadzor se vrši nad subjektima koji su definirani ovom uredbom kao obveznici izvještavanja i obveznici plaćanja naknada.

VI. ZASTARA

Član 19

(Propisane obaveze)

Obaveza dostavljanja izvještaja i plaćanje naknada iz čl. 5., 7., 8., 9., 10., i 11. ove uredbe ne zastarijeva.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20

(Vođenje podataka u elektronskom obliku)

Nakon operativne uspostave Informacionog sistema upravljanja otpadom godišnji izvještaj o plasmanu proizvoda koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada će i dalje biti dostavljan od strane obveznika u printanoj formi iz Informacionom sistema, potpisan i ovjeren na adresu Fonda najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Član 21

(Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu (8) osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.01.2022. godine.